

FOAIA DIECEZANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. române a Caransebeșului

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ APARE DUMINECA ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

<p>Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane „ „ „ „ pe 1/2 de an 5 cor. „ România și străinătate pe an 14 frc. „ „ „ „ „ pe an 7 „</p>	<p>Manuscrisele se adresează la redacțiunea „Foia Diecezană“ iar banii de prenumăra- țune și inserțiuni la Administrațiunea Tipo- grafiei și Librăriei diecezane în Caransebeș Telefon Nr. 30.</p>	<p>Prețul inserțiunilor: Pentru publicațiuni oficiale, concurs, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 750 cor., până la 200 de cuvinte 10 cor., de aci în sus 12 cor.</p>
---	--	--

Influența reformațiunii asupra bisericii românești din Ardeal și Bănat în secolul XVI.

De: **Dr Ioan Lupăș.**

După moartea episcopului-superintendent *Gheorghe din Sângeorgiu*, Ioan Sigismund confirmă ca succesor al acestuia pe episcopul *Pavel din Turdaș* (8 Februarie 1569), impunându-i ca datorie anume să predice cuvântul lui Dumnezeu în limba română curată și să reformeze tainele și ceremoniile conform învățaturii lui Cristos.¹ Pe timpul acestui episcop răspândirea reformațiunii între Români ardeleni a progresat și mai mult.

În 16 Octombrie 1569 preoții români de sub ascultarea episcopului Pavel au ținut sinod la *Aiud*, aducând cu unanimitate (*egyenlő akarattal*) următoarele hotărâri²:

1. Să se țină și să se urmeze toate lucrurile de credință, cari sunt potrivite cu cuvântul lui Dumnezeu (deci au temei în Sfânta Scriptură), dar toate, cari au fost introduse în obiceiurile obștei creștinești din partea oamenilor, în afară de cuvântul lui Dumnezeu (deci obiceiurile bazate numai pe tradiție) să fie lăsate la o parte;

2. Pentru sfinții cei morți și pentru alți răposați să nu se facă liturghie, nici rugăciune;

3. Cu toate că mai înainte, dacă i-a murit vre-unui preot soția, n'a fost permis să se însoare a doua oară, dacă a voit să rămână preot până la sfârșitul vieții, acum, în sinodul din *Aiud*, s'a hotărât, că fiind om evlavios, cu purtări bune și potrivit pentru serviciu, să fie îngăduit a se însura a 2-a oară și să rămână preot-învățător;

4. Fiecare preot să fie dator a explica credincioșilor în fiecare săptămână adeseori articolii de credință, Credeul, Tatăl nostru și rugăciunile, ca să le învețe acesția. Care preot nu și-ar împlini datorința de a învăța pe credincioși, să fie scos din slujba bisericii;

5. Pe aceia dintre credincioși, cari nu merg la biserică, să asculte cuvântul lui Dumnezeu și să învețe rugăciunile și Credeul, preotul să nu-i cuminece la ceasul morții;

6. Preoții, cari slujesc între Români sârbește, dacă

nu învață poporul în limba română despre sfințele taine să nu mai poată fi preoți.

Iar de încheiere se zice, că principele țării să pedepsească cu asprime pe cei neascultători și nesupuși.

În 9 Decembrie 1570 trimetea din *Lancrăm* episcopul Pavel o scrisoare către *Bistrițeni*, să îndrume preoții de acolo a lua parte la sinodul, care avea să se țină la *Crăciun* în *Cluj*, spre a discuta iarăș adevărurile Scripturii. Preoții erau obligați să meargă toți în persoană la acel sinod;³ cei absenți vor lua pedepse aspre, ca să fie de exemplu și altora. Totodată îndrumă preoții, să aducă bani de cheltuială cu sine, spre a putea cumpăra cărți românești: *Psaltirea cu 1 fl.* și altă carte, *Liturghia cu 32 dinari*.⁴ De aici se vede, că la 1570 exista pentru Români ardeleni și o carte de *liturghie* tipărită în limba română. Această carte însă nu s'a păstrat nici într'un exemplar și astfel a rămas necunoscută până acum.

Pentru zelul, cu care stăruia episcopul Pavel a răspândi reformațiunea între Români, a fost lăudat și răsplătit din partea principelui *Ioan Sigismund*. Casa, curtea și grădina din *Lancrăm*, cari formaseră proprietatea fostului episcop din *Geoagiu Sava*, după ce acesta, nevoind să primească reforma religioasă, a părăsit *Ardealul*, — principele *Ioan Sigismund* le-a dăruit episcopului *Pavel*, la sfârșitul anului 1570. Dar episcopul *Pavel* având, din pricina acestei case și moșii, neînțelegeri îndelungate cu *Sașii din Sebeș*,⁵ în 7 August 1574 a vândut acestora pentru 49 *floreni* averea sa din *Lancrăm* și s'a mutat la *Turdaș*.

Murind episcopul *Pavel* pe la sfârșitul anului 1576 sau la începutul anului următor, dieta ardeleană ținută la *Turda* în *Aprilie* 1577 ia următoarea hotărâre: „deoarece și în obștea românească sunt mulți cari, luminați de Domnul Dumnezeu, s'au rupt de mărturisirea grecească și ascultă cuvântul lui Dumnezeu în limba lor proprie, murind superintendentul lor de până acum, am hotărât, ca și ei să-și aleagă dintre dâșii un om învățat și drept, cu înțelegeri adevărată, pentruca predicarea cuvântului lui Dumnezeu cel viu să nu contenească între dâșii, ci să meargă înainte“.⁶

¹ „az oláh papok mind fejenként Kolozsvárot legyensk az synatban“.

² *Psaltirea* este cea tipărită de *Coresi* în *Brașov* la 1570, căci cea tipărită cu litere latine și atribuită înseu episcopului *Pavel* n'a apărut decât mai târziu: între 1570—1573 (cf. *Sztripsky—Alexics: Szegedi Gerg. énekes könyve 16. századbéli román fordításban*. Bpest 1911. pag. 142—144).

³ „diuturnae lites cum dominis Sabesiensibus, .. agitatae et ventilitate fuerant“. Ibidem.

⁴ Erd. o. eml. III. pag. 118.

¹ „ut ipse *Paulus* de *Thordas* in hac functione sua... verbum Dei in ecclesiis *valachicis lingua wallachica pure et sincere propagare possit*... ad docendum verbum Dei et reformanda sacramenta atque ceremonias juxta institutionem Christi“. (Hurm. XV. I. p. 635).

² Aceste hotărâri sinodale le confirmă și *Ioan Sigismund* prin decretul său din *Alba-Iulia* (30 Noembrie 1569). *Iorga* I. c.

Astfel preoții români reformați au ales pe un frate sau neam al răposatului episcop Pavel, pe *Mihail Turdași*. Acesta a tradus și tipărit la Orăștie (1582) „*Palia*”, având împreună lucrători pe Ștefan Herțe, predicator în Caransebeș, pe Efrem Zăcan, dascăl de dascălie tot acolo, pe Moise Peștișel predicator în Lugoj, și pe Archirie, protopopul Hunedorii. Din titlaturile acestora se vede, că reformațiunea era răspândită și în părțile bănățene, unde Românii aveau predicatori și o școală de dascălie, în care Efrem Zăcan pregătea pe viitorii învățători ai poporului.

Însă precum în Ardeal, nici în Banat nu s'au învoit toți Românii să primească învățăturile reformațiunii. La începutul anului 1584 doi nobili români din Lugoj și Caransebeș au fost trimiși la Alba-Iulia, — unde rezida mitropolitul ortodox-român Ghenadie I, — să ceară preot pentru părțile lor, căci sunt *60 de sate*, unde Românii nu vor să-și dea copiii ereticilor să-i boteze.¹

Cât timp au domnit în Ardeal principii din familia Báthory, fiind ei catolici, s'au strecurat în Ardeal și în părțile bănățene iezuiții, cari au cercat să impedeze răspândirea reformațiunii. Lor le convenia mai bine să rămână poporul român în legea cea veche, decât să primească reforma. De aceea au început a umbra să spovedească, să boteze și să predice chiar în limba română.²

Astfel pe timpul Báthoreștilor tipărirea cărților românești, în spirit reformat, încetează în Ardeal. Ștefan Báthory îndemnase la 1553 pe iezuitul Antonio Possevino, să tipărească în limba română și maghiară diferite cărți, mai ales *catehismul*, firește nu în spirit reformat, ci catolic.³ Báthoreștii au dat din nou voie preoților și episcopilor rămași statornici în vechia credință, să-și țină toate obiceiurile vechi, ritul și ceremoniile. La 1579 le-a asigurat și acestora prin lege dreptul de a-și alege episcop.

De aceea vedem, că la 1588, când dieta din Medias decide din nou ca toți iezuiții să părăsească Ardealul în timp de 25 de zile și mai mult înapoi să nu se întoarcă,⁴ ei adresează principelui Sigismund Báthory o jalbă tânguindu-se, că numai lor nu li se permite să rămână în Ardeal, unde se bucură de libertate toate confesiunile, chiar și Românii sunt suferiți, deși fac slujbe, chiamă sfinții în ajutor, păstrează și cinstesc icoanele lor, ca și catolicii.⁵

Din hotărârile sinodului dela Aiud, afară de cea privitoare la limba română și la căsătoria a 2-a a preoților, puține au mai rămas în vigoare sub domnia Báthoreștilor. Aici se încheie întâia epocă de reformațiune în istoria bisericii române, pentruca să se ivească mai târziu, pe timpul lui Bethlen, Rákoczy și Appaffy, alte încercări nouă, destul de stăruitoare, dar având, în ultima analiză, același singur rezultat pozitiv: pătrunderea limbii române în slujba bisericească și inițierea unui însemnat curent de literatură națională!

¹ La 7 Februarie 1584 scrie iezuitul Ioan Paul Campani din Alba-Iulia: „Hodie Valachi duo nobiles missi sunt ex Lugos et Caransebes, provincia Valachica, petitum sacerdotem pro illis partibus, addentes: si venerit aliquis, curaturus 60 pagos, qui non volunt liberos suos dare haereticis baptizandos” (*Fontes rerum Trans. v. II. p. 30*).

² Iezuitul Valentin Lado raportează, că a fost în Caransebeș, unde *dama* l-a primit bucuros; a spovedit aci 28 de inși, a botezat 18 copii și a predicat românește: „coactus sum illis concionari *Valachice*, lingua illorum, ... *quia pauci sciunt Ungarice*. Dominus Deus ilait me, et possem discere linguam illorum et iuvare illos” F. R. Tr. I. 168—169.

³ F. R. Tr. I. 236—7.

⁴ E. o. e. II. 239.

⁵ „etiam Valachi, qui et missas celebrant, et Sanctos invocant et imagines ipsorum retinent ac venerantur, sicut et nos, in regno tollerantur” F. R. Tr. II. pag. 242.

Cuvântare

pentru Duminica a 25-a după Rusalii.

(Samarineanul milostiv)

Iubiți credincioși!

Cuprinși de adevărată fericire au vestit apostolii Mântuitorului rezultatul îmbucurător al lățirii evangheliei la toate neamurile. Cristos ferește pe învățaceii săi că au putut să-i aducă această veste și că au văzut înșiși cu ochii întruchiparea împărăției iubirii, dreptății și a păcii pe pământ, dorită dar neajunsă de profetii legii vechi. De acum înainte perețele despărțitor dintre frați: egoismul, s'a prăbușit; răutatea, această sămânță a învrăbirii oamenilor, a fost zdrobită, așa că Duhul înțelegerii, al iubirii față de Dumnezeu și al milostivirii s'a înstăpănit în omenire, apropiindu-o tot mai mult de Dumnezeu și punându-i temeliea vie a *adevăratei fericiri*.

Pentru lățirea acestui Duh mult a ostenit Mântuitorul pe pământ, și-a dat chiar și viața pentru îndeplinirea acestei misiuni sfinte.

Evanghelia de azi iubiți credincioși, ne arată o faptă a îndurării, săvârșită de un om, care n'a avut fericirea să se numere între aleșii lui Israil, fiind el numai un umilit samarinean. Până-ce aleșii lui Israil nu se încumetă a ajutama pe aproapele lor ajuns în nevoie, samarineanul dă expresie internului său nepreocupat și face bine fără a considera legea sau neamul omului nenorocit, căzut între tâlhari.

1. Dacă dăm atenția cuvenită cuprinsului evangheliei de astăzi ajungem imediat la convingerea, că Cristos anumit a ales această parabolă spre a arăta oamenilor cine este aproapele nostru, pe care căpeteniile iudeilor cu toată cunoștința lor formală a legii nu l-au știut distinge, așa că a trebuit samarineanul disprețuit cu inima lui curată să le indice pe aproapele.

Sințul de binefacere evidențiat de samarinean îl are fiecare om, dar patimile îl înăbușesc la mulți.

Oare ce putere îl îndeamnă pe om, ca să facă bine aproapelui său, să-l scape din nenorociri chiar și cu primejdia vieții sale proprii? Au nu doară îndemnul inimii nestricate, curate.

Și oare de ce nu poți să privești la suferințele aproapelui tău, fără ca să nu-ți pară rău de el? Durerea lui devine a ta și tu ești întocmai așa de îngrijorat pentru viața lui, ca și când viața ta ar fi în primejdie; atunci se deșteaptă în tine omule, dorul de a ajuta aproapelui tău.

Și cu cât ți-e mai curată inima, cu atât mai mult vei simți în tine datorința de a face bine și par'că te apasă ceva pe inimă și nu te liniștești până atunci, până când crezi că ai făcut din destul bine aproapelui. Urmând astfel vocii interne a inimii tale ajungi la cunoștința adevărată a existenței tale pe pământ, atunci cunoști în lumină adevărată chemarea ta cea înaltă pe pământ.

Bucuria pentru binele făcut, liniștea inimii te face asemenea ingerilor, căci deși trăiești cu trupul pe pământ, viețuirea ta adevărată însă este în ceruri. Aceasta este o bucurie pe care numai acela o poate înțelege, care însuși o simte în urma unei binefaceri, și ea nu se poate exprima prin cuvinte omenești.

Oare n'ai simțit în inima ta vre-odată o astfel de bucurie? Făcut-ai vre-odată vreo faptă bună? Dacă da, atunci mă vei înțelege, iar de n'ai făcut, atunci să, precum a făcut samarineanul din evanghelia de azi și te vei simți fericit!

2. În evanghelia de azi Mântuitorul nu ne dă în-degetări amănunțite asupra referințelor personale ale o-mului nenorocit, căzut între tâlhari, nu ne spune cine este el, de ce lege sau neam se ține ci zice numai că „un oare-care om a căzut între tâlhari” voidnd prin aceasta să ne arăte, că pentru săvârșirea unei fapte umanitare nu trebuie să se ia în considerare persoana ajunsă în necaz. Samarineanul văzând pe cel nenorocit i-s'a făcut milă de el și îndemnat de simțul îndurării caută să-i ajute și să-i vindece ranele, fără să mai întrebe întâi cine, de unde, sau de ce lege este el.

Intențiunea Mântuitorului e clară. Voeste anume să condamne prejudițiile, de cari erau cuprinși jidovii, că binefacerea este o faptă bună, rezervată numai pentru poporul ales. De câte ori auzim în lume zicând: ce imi pasă de cutare om, moară chiar și de foame, de ce să-l ajut, căci doară nu-mi este frate ori rudenie? De câte ori putea omul să facă bine și să scape de rele și de nevoi pe mulți frați ai săi, dar fiind împetrit la inimă a întrelăsat binefacerea. Și de câte ori era omul neliniștit pentru că a întrelăsat binefacerea!

Inima nu poate fi înșelată ori amăgită în simțemintele sale. E drept că omul poate să suprime câtva timp turburarea sufletului său dar conștiința în curând îl va mustra și o voce internă îi va zice: omule, de ce ai lăsat pe aproapele tău să moară necăjit și amărât, putându-i ajuta.

Inima miloasă înse n'are margini, ea nu se liniștește până nu face din destul binefacerii. O atare inimă nu caută la persoană, ci ea privește în fiecare om nenorocit o faptură, zidită după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și îl ține vrednic, pentru iubirea sa. O astfel de inimă nu caută la resplată, ci lasă aceasta în grija Tatălui ceresc, care cunoaște inimile. O atare inimă nu obosește în binefaceri, ci din contră ea e deschisă pentru fiecare om spre ajutor și mângâiere. Dacă vede pe vre'un rătăcit, nu-l alungă dela sine, ci cu blândețe și cu iubire îl conduce la calea cea adevărată. Când vede pe păcătos, nu-l osândește la moarte, ci caută să-l îndrepte dela păcate și să-l aducă la bine.

Față de dușmani nu se răzbună, ci lasă răzbunarea în seama lui Dumnezeu. Vedeți, așa e o inimă creștinească și milostivă.

Privește creștine în lăuntru tău și te vei convinge că și în tine este o schintee din acest simțământ, dară să nu te privești în ceasuri de mânie ori patimă, ci atunci când sufletul tău e liniștit și liber de ori-ce supărare și de patimă și atunci vei simți în tine trebuința de a face bine aproapelui tău.

3. Ne mirăm de samarinean, cum își dă el toată truda ca să ajute pe cel nenorocit. Și în adevăr samarineanul a și făcut mult dacă judecăm fapta lui după judecata omenească.

Dară binele nu trebuie să-l judeci după mîntea ta ci după inima ta. Astfel și samarineanul a făcut după inima sa, deci el nu putea face mai puțin decât a făcut, pentru că atunci n'ar fi făcut din destul cerinții inimii sale. Adevărata binefacere și cere, ca să îndestulească inima și de aceea nici nu se teme de nici o oboseală, de nici o jertfă pentru că ea dorește să-și câștige pacea internă, care îi mai scumpă decât toate bunătățile din lume. Ea nu se spărie de nici o pierdere, deoarece pentru pierderile pământești va fi rebonificată cu bunuri cerești. Pentru aceea un atare om nu râvnește după mărire nici după resplată, căci mărirea unui atare om este ca să fie sie însuși vrednic, iar bunăplăcerea lui Dumnezeu este resplata lui cea mai scumpă. Dacă ar prinde smimentul acestă rădăcini în inimile oamenilor și dacă

vor fi îndurători față de aproapele lor, atunci vor simți în inimile lor o bucurie cerească, de care sunt părtași numai aceia, cari iubesc pe Dumnezeu și fac voia lui cea sfântă. Amin.

Ioan Murgu, paroh
în Sasca-montană.

Ș T I R I

† **Alexandru Atnagia** preot în Vraniu a reposat în 18 Octomvre a. c. în etate de 30 ani. A fost înmormântat de preotul Nicolae Balmez, ca delegat protopresbiteral, și de încă 8 preoți. Îi deplânge soția și două fete. A fost preot însuflețit și harnic. Odihnească în pace.

† **Ioan Nișu** învățător în Ghertenis a reposat în etate de abia 23 ani, lăsând în urma-i soția și doi copilași.

Distincții. Preotul militar *Dimitrie Lupea* din Jena, staționat în Komárom, a fost decorat cu crucea preoțească clasa a II-a.; preotul militar *Toma Nicoliciu* din Valișoara, cu „crucea Carol”; sublocotenentul *Alexa Pungilă* cu crucea pentru merite clasa III-a, iar sublocotenentul *Adrian Suciu* cu signum laudis.

Alegere. La parohia remasă vacantă după reposatul paroh Teodor Cioloca din Șipet, a fost ales cu totalitatea voturilor Adrian Cioloca, capelan în Poiana.

Comunitatea de avere și-a ținut Luni în 12 I. c. adunarea generală de toamnă, care a fost prezidiată de părintele Pavel Magdescu în calitate de vice-președinte. A fost de față și prim-comitele comitatului Dr Olivér Nagy de Eöttevény în calitate de comisar guvernial. Încercarea de a exploata în regie proprie bogățiile acestei instituțiuni, sulevată de altfel și în raportul general al comitetului, a fost cu tot dreptul obiectul unei discuții vii, susținută de reprezentanții: Vasile Paica preot în Feneș, Pavel Șandru preot în Teregova și Dr Ion Sirbu, adm. protopresb. al Mehădiei. Aprecierea virtuților grănițerești precum și momentele culturale atinse în vorbirea d-lui prim-comite și în epistola de adio a fostului comisar guvernial, au lăsat impresie satisfăcătoare asupra reprezentanților prezenți, cari cu toții doresc progres mai vădit „Comunității de avere”.

Cununii. Învățătorul Cornel Roșca, sublocotenent în rezervă s'a cununat cu d-șoara Ofelia Stan, fiica învățătorului Ioan Stan din Silha. Iar alesul capelan în Prigor Iosif Cămpian s'a cununat cu d-șoara Amalia Bihoiu, fiica distinsului nostru preot Nicolae Bihoiu din Bozovicu.

Otelul Góth din Băile-Erculane, a trecut pe calea cumpărării, pentru prețul de 150,000 cor., în proprietatea d-lui *Nistor Feneșan*, proprietar în Mehădia.

Colecțiunea de predici Tarnavschi-Volutschi. În urma multelor comande, ce mi-se fac, neputând răspunde fiecărui interesant în special, aduc pe această cale la cunoștință, că tomul I. din această colecțiune s'a epuizat și în această a doua ediție și că deci cu acest tom nu mai pot servi, ci numai cu puține exemplare din tomurile II. și III. Caransebeș, 1 Noemvre 1917. Dr D. Cioloca, profesor.

Dicționarul portativ român-maghiar și maghiar-român, redactat de profesorul *Dr Gheorghe Alexici*, a apărut zilele trecute. Cuprinde cuvintele inomis nece-

sare pentru comunicația de toate zilele și costa compactat 1 cor. 20 bani. Se poate procura prin „Librăria diecezană”.

Au apărut: 1. *Calendarul partidului național român* pe anul 1918. Costă 1 cor.

2. *Calendarul eparhiei Aradului*. Costă 1 cor. 20 bani, fără șematizm 90 bani.

3. *Calendarul Arhidiecezan*, Costă 2 cor., fără șematizm 1 cor. 20 bani. Se pot procura prin „Librăria diecezană”.

Notă oficială.

Nr. 2813 Șc. exi 1917.

Substituirea inv. mobilizați.

Domnul ministru al cultelor și instrucțiunii publice prin rezoluțiunea sa de sub Nr. 7108—1917/eln. exprimă mulțumită tuturor preoților, cari în decursul războiului au substituit pe învățătorii mobilizați.

Aducând acestea la cunoștința respectivilor preoți, Consistorul așteptă ca și pe viitor să-și dea toată silința a desvolta același zel și conștientiozitate în școalele noastre populare din eparhie, lipsite de învățători, nizuindu-se a produce un rezultat cât mai îndestulitor în învățământ.

Pentru această osteneală — pe lângă retribuțiunea votată din partea comunelor bisericesti — Domnul ministru al cultelor și instrucțiunii publice prin rezoluțiunea sa de sub Nr. 108966—1916/VII d. ni-a pus în vedere și din partea statului votarea unei renumerațiuni echitabile — conform notei oficiale, publicată în Nr. 7 al „Foi diecezane” din anul curent.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 16/29 Septembrie 1917.

Dr. E. Miron Cristea
episcop.

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de capelan în parohia de clasa III-a din **Sadova-nouă** cu filia **Slatina-mică**, protopresbiteratul Caransebeșului se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumente:

1. $\frac{1}{3}$ din sesiunea parohială în complex de 32 jug. 800⁰□.

2. $\frac{1}{3}$ din birul parohial dela 250 de case din materă și filie.

3. $\frac{1}{3}$ din venitele stolare dela boteze, cununii și înmormântări.

Recurenții vor avea să-și înainteze petițiile de concurs P. On. oficiu protopresbiteral în Caransebeș în ter-

Redactor responsabil: Dr. **Cornel Cornean**

minul prescriș și vor avea a se prezenta în biserică în vre-o Duminică sau sârbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și predicare, însă cu prealabila în-cunoștințare a Prea Onoratului Domn protopresbiter și la nici un caz în ziua alegerii.

Sadova-nouă, din ședința comitetului parohial ținută la 17.30 Septembrie 1917.

2—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pentru ocuparea definitivă a postului de *învățător* dela școala confesională gr. or. română din **Ramna** (Raffna) protopresbiteratul Bocșa-montană, se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar în bani gata dela comuna bisericască 1000 c.
2. Fiind școala ajutorată de stat, întregirea la salarul fundamental și eventualele gradațiuni sunt asigurate.
3. Cortel în natură cu grădină de legumi.
4. Pentru scripturistică 20 cor.
5. Pentru participare la conferințe și adunarea generală 40 cor.
6. Dela înmormântări, unde va fi poftit 1 cor.

Alesul învățător este îndatorat a cerceta regulat sf. biserică, a purta cantoratul în și afară de biserică și a purta socoțile bisericești și ale cultului.

Preferiți vor fi cei cari pot înființa și conduce cor cu tinerimea și adulți, pentru ce va primi remunerație separată.

Recurenții au să-și subștearnă petițiile Prea Onoratului Oficiu Protopresbiteral din Bocșa-montană (Bok-sânbánya) și cu prealabila încuviințare a acestui oficiu a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic, dar nu în ziua alegerii.

Ramna (Raffna), din ședința comitetului parohial ținută în 1 Octomvre 1917.

Ioan Pincu m. p.
preș. com. par.

Vasile Bogdan m. p.
not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Mthail Gașpar*, protopresbiter.

„Calendarul Românului,”

adecă cel al eparhiei noastre, redactat cu deosebită îngrijire va apare în curând.

Cei-ce doresc acest calendar indispenzabil pentru fiecare casă românească, să grăbească a-l comanda încă de acum, iar cei cari restează cu prețul din anul trecut, să-și achite datoria.

Costă numai 1 cor. plus porto poștal.